

Handläggare
Medea Sandblad

Till
Farsta stadsdelsnämnd

Uppföljning av intern kontroll 2021, Farsta stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Bedömning av nämndens interna kontroll.....	3
Uppföljning av nämndens internkontrollplan	4
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	4
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	4
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	5
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	8
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	9
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	10
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	10
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	12
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	13

Bedömning av nämndens interna kontroll

Analys

Farsta stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2021 varit tillräcklig.

Under 2021 har 13 kontroller utförts. I de flesta kontroller har kontrollanterna funnit någon form av avvikelser. Att avvikelser och behov av åtgärder identifierats så tydligt gör att förvaltningen bedömer att det strukturerade riskanalyserarbetet, prioriteringen av kontrollområden och genomförandet av kontroller fungerat väl och varit träffsäkert.

Under året har planering och genomförande av intern kontroll liksom övrig verksamhet påverkats av de omständigheter som uppstått till följd av pandemin, och det arbete som försenades under 2020 har behövts ta igen under 2021. Även 2021 har fortsatt att präglas av pandemin och de restriktioner och den osäkerhet som det medför. De nya rutiner och arbetsformer som upprättades innan pandemin för genomförande av kontroller, rapportering till förvaltningsledningen samt för planering och uppföljning av åtgärder, implementerades dock under 2020 vilket har underlättat 2021.

Uppföljning av nämndens internkontrollplan

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Process: Stödja självförsörjning

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Göra korrekta utbetalningar av försörjningsstöd	Kontroll av felaktiga utbetalningar	Uppföljning av processer och rutiner för att motverka felaktiga utbetalningar och systematiskt välfärdsfusk Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Kontrollen visar på en väl känd, organiserad FUT-handläggning. Det finns rum för utveckling gällande statistik och kontroller inom verktyget paraplyt som kan förbättra verksamheten. Finns en samlad samarbetsyta inom staden för arbetet. FUT - Startside (stockholm.se) Rutiner är kända, implementerade och följs av förvaltningen.

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Process: Förebygga arbetsskador

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Incidentrapportering i KIA	Rapportering och dokumentation i KIA	<p>Kontroll av totalsaldo i KIA</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>På förvaltningens arbetsmiljöside på intranätet finns en rutin för rapportering av tillbud och olycksfall. I rutinen framgår att chef ansvarar för att alla rapporterade händelser utreds skyndsamt så att nödvändiga åtgärder kan vidtas. Arbetsmomenten i systemet innebär att chef utreder, tar fram åtgärder, följer upp genomförda åtgärder samt genomför aktuella anmälningar till exempelvis Försäkringskassan</p> <p>Antal kontrollerade förekomster:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Totalt har 416 incidenter rapporterats (samtliga rubriceringar) under perioden 2020-09-01-2021-08-31 • Totalt har 247 incidenter, av händelsetyperna tillbud och olycksfall/färdolycksfall rapporterats in i KIA, perioden 2020-09-01-2021-08-31. 111 av incidenterna finns inom avdelningen Förskola. • Vanligast skadeorsak/risk: Hot och våld, fall i samma nivå/snubbla, halka • Vanligast plats för skadan/tillbudet: Hos brukare (särskilt boende) och på lekgård. <p>Andel godkända:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 161 är klarmarkerade och godkända (65%) <p>Andel icke godkända:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 87 incidenter av dessa är inte färdigbehandlade och har stannat någonstans i processen (35%). <p>87 ärenden har blivit liggande i systemet och har stannat någonstans i arbetsprocessen. Även om ärenden klarmarkeras betyder det inte att arbetsskadeanmälan skickats in till Försäkringskassan. Siffrorna ser något bättre ut än vid kontrollen 2020 då det var 100 uppklarade ärenden.</p>

Process: Skydda liv och hälsa i nämndens verksamheter

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Genomföra systematiskt brandskyddsarbete	Uppföljning av enheternas systematiska brandskyddsarbete	<p>Kontroll av enheternas SBA</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Fyra verksamheter har kontrollerats med utgångspunkt i riktlinjerna för Stockholm stads brandskyddsarbete</p> <p>Antal kontrollerade förekomster: Fyra verksamheter</p> <p>Andel godkända: Alla fyra, men med förbättringsförslag</p> <p>Utfallet från de fyra enheterna ser väldigt olika ut. Det finns en enhet som sticker ut med alla dokument på plats och bra planering. En enhet använder sig av SISAB app där det går att rapportera och se vilka åtgärder de behöver göra. Alla har presto som kommer en gång om året och inspekterar brandsläckarna. Det är oklart om alla har en brandpärm med klara instruktioner om vad som ska göras.</p>

Process: Skydda och respektera invånares personliga integritet

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
<p>Hantera personuppgifter och känslig information</p>	<p>Bedömning av sekretess och behörighet</p>	<p>Kontroll av GDPR-följksamhet</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Tre enheter från olika avdelningar har granskats genom intervjuer och kontroller i Drafit</p> <p>Kriterier för godkänd kontroll: Enhetschefer och nyckelpersoner känner till vilka krav som ställs utifrån GDPR samt hur de ska arbeta för att efterleva detta med avseende på säkerställande av de registrerades rättigheter, upprätthållande av registerförteckning, rapportering av incidenter.</p> <p>Beskrivning utfall:</p> <p>Enhetscheferna har viss grundläggande kunskap om krav som ställs på hanteringen av personuppgifter.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Registerförteckning: De intervjuade känner till att personuppgiftsbehandlingar ska registreras i en förteckning (Drafit) men har inte tillräcklig kunskap om rutinen eller systemet för att kunna avgöra om deras registerförteckning är komplett eller uppdaterad. Det uttrycktes osäkerhet kring om man hade behörighet i Drafit (det har samtliga enhetschefer) • De registrerades rättigheter: Man känner till vissa av de registrerades rättigheter, särskilt rätten till information och säkerställer denna, men brister i kunskap om andra områden. • Riskbedömningar: Inga riskbedömningar är gjorda i Drafit • Incidenter: De intervjuade uppger att de känner till rutinen för personuppgiftsincidenter, men också att det ska registreras i IA.

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Process: (FSK 6) Samverka och kommunicera med vårdnadshavare

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Kommunikation via Skolplattformen	Uppföljning av Skolplattformens användning på förskolorna	<p>Kontroll av underlag och rutiner för kommunikation med vårdnadshavare</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Förskolornas kommunikation via Skolplattformen kontrollerades. Kontrollen omfattade huruvida aktuell information och nyheter finns uppdaterad i skolplattform, lärloggar är uppdaterade och aktuella. Intervju med pedagogisk utvecklingsledare. Kontrollen har också refererat till Digitaliseringsnätverk, Digitala uppföljningar - Goda exempel på lärloggar, Resultat förskoleundersökning, öppna svar i förskoleundersökningen.</p> <p>Antal kontrollerade förekomster: 6 verksamheter kontrollerades.</p> <p>Andel godkända: 6 godkända, med förbättringsområden</p> <p>Viktiga styr-/stöddokument:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Checklistor inför förskoleundersökningen för att vårdnadshavare kan komma in i skolplattform • Kommunikationsplan som stödjer och systematiserar arbetet. (reviderad nyligen) • Kommentar utifrån Skolplattformen som kommunikationsyta. <p>Beskrivning utfall: Granskande enheter bedöms ha skriftliga underlag, rutiner och system (erforderliga styr- och stöddokument) för att kunna säkerställa en adekvat kommunikation med vårdnadshavare. Granskningen visar även att det finns en god systematik utifrån ny framtagna rutin för utvecklingssamtal med vårdnadshavare. Samtliga enheter bedöms ha rutiner för oplanerad interaktion med vårdnadshavare.</p> <p>Det finns tekniska svårigheter i användandet av Skolplattformen och de tekniska förutsättningarna behöver utvecklas inom systemet. Förskoleundersökningen visar en avvikelse i förväntat resultat. Användningen av skolplattformen som en kommunikationsyta hos vårdnadshavare behöver öka. Barns lärande synliggörs tydligare och kommuniceras till vårdnadshavare genom skolplattformen.</p>

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Process: (Soc. 1) Aktualisera ärende inom socialtjänsten

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
<p>Bedöma behov av omedelbart stöd och skydd vid utsatthet för våld, kränkningar eller allvarlig försummelse</p>	<p>Dokumenterade strukturerade risk- och skyddsbedömningar enligt FREDA, Signs of Safety</p>	<p>Kontroll av strukturerade riskbedömningar</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kriterier för bedömning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Görs skyddsbedömning inom lagstadgad tid? • Görs en strukturerad skyddsbedömning enligt evidensbaserad metod? <p>Antal kontrollerade förekomster:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 stickprover inom RVT-ärenden • 5 stickprover inom barnärenden <p>Resultat:</p> <p><i>Relationsvårdsteamet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Granskning av 10 ärenden för våldsutsatta vuxna. I samtliga ärenden hade risk-/ skyddsbedömning genomförts inom rimlig tid och på ett strukturerat sätt enligt FREDA-kortfrågor. • I samtliga ärenden hade barnperspektivet uppmärksammats. <p><i>Barn och ungdom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Granskning av 5 ärenden för barn som utsatts för våld eller risk för våld. • I samtliga ärenden har omedelbar skyddsbedömning genomförts. • Vid lämplighet har barns delaktighet säkerställts i alla ärenden i den akuta fasen. • Den akuta risk-/skyddsbedömning genomförs inte enligt evidensbaserade modell/ metod typ Signs of Safety. I ett senare skede av utredningen, av så kallade våldsärende, följer man "metodstödsboken" enligt Signs of Safety som kom ut 22 april i år. <p>Generellt kan sägas att rutiner är uppdaterade, tillgängliga och tillämpas. Det som inte anses tillräckligt är rutin för skyddsbedömningar inom barn och ungdomsärenden. Rutinen innehåller inte hur strukturerade skyddsbedömningen kan, bör eller ska tillämpas.</p>
<p>Ta emot och bedöma oro för barn/ungdom</p>	<p>Kontroll av inkommande ärenden</p>	<p>Kontroll av rutiner för mottagande och hantering av anmälningar om oro för barn</p>

Process: (Soc. 6) Följa upp och avsluta insatser

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Process: (HSL 5) Dokumentera och tillhandahålla nödvändiga instruktioner och information kring vård och omsorg

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Öppna och föra HSL-journal	Egenkontroll HSL-dokumentation	<p>Kontroll av enheternas egenkontroller</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kriterier för bedömning: För godkänd egenkontroll krävs att granskning av hälso- och sjukvårdsdokumentation är</p> <ol style="list-style-type: none"> gjord under året enligt fastställd granskningsmall slumpmässigt urval utifrån det antal som verksamhetschefen beslutat att granskningen omfattar resultat, analys, åtgärdsplan vid upptäckta brister och tidpunkt för uppföljning <p>Beskrivning utfall:</p> <p>Socialpsykiatri: Har inkommit med dokumentation av egenkontroll. Egenkontroll utförd enligt ovan.</p> <p>Äldreomsorg: Två av tre enheter har inkommit med dokumentation av egenkontroll. Båda har utfört egenkontrollen enligt ovan.</p> <p>Vid internkontrollens genomförande hade ingen enhet rapporterat utförd egenkontroll i ILS-webb.</p> <p>Dokumentationsgranskningsmallen förefaller vara tillämpbar.</p> <p>Blankett för dokumentation av egenkontroll förefaller vara lätt att fylla i.</p>

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Process: Effektiv lokalförsörjning i stadens verksamheter

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Hantera hyresavtal i LOIS	Genomgång och kontroll av avtal i LOIS	Kontroll av avtal i LOIS

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
<p>Årliga hyreshöjningar enligt gällande regler och rutiner</p>	<p>Kontroll av hyror</p>	<p>Kontroll av hyresavtal</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontroll av verksamhetsavtal gjordes genom randomiserat stickprov om 20 stycken avtal (d.v.s. bostäder är exkluderade från urvalet). Samma urval användes för båda internkontrollerna</p> <p>Följande frågeställningar har använts</p> <ul style="list-style-type: none"> • Är avtalet aktuellt i LOIS? • Samtliga av de tjugo utvalda lokalavtalen var enligt LOIS aktiva <p><i>Finns aktuellt avtal bifogat på avtalets sida i LOIS?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sju av de tjugo utvalda lokalavtalen har ett bifogat avtal (varav ett är avtal till en annan lokal) <p><i>Matchar belopp i Agresso och LOIS?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nej, skillnad mellan +1.656 kr och -47.423 kr • Sju avtal kunde inte identifieras i Agresso <p>Kontroll i Agresso av faktureringen för Q1 2019, Q1 2020 och Q1 2021. Urvalet kompletterades med sju lokaler (så totalt 20 lokaler kontrollerades i Agresso)</p>

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Process: Betala rätt lön enligt gällande avtal

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Kontrollera lönelistor	Ansvarig chef granskar lönelistor innan utbetalning	<p>Granskning lönehantering</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Intervjuer och stickprovskontroller har genomförts med frågeställningarna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Följs rutinen inför varje lönekörning, kontrolleras medarbetarnas kommande löneutbetalning? • Hur kontrolleras att frånvaro, tex kort-, långtidssjukdom, semester, föräldraledighet etc är inlagd i Lisa självservice? <p>Sju av åtta tillfrågade svarar de att kontroller görs innan lönekörning. En respondent svarar att "hen har koll på rutiner och LISA" vilket gör att det är oklart att veta om kontroll görs.</p> <p>Sex av åtta svarar att de tar hjälp av sin administration för att kontrollera att rätt lön betalas ut.</p> <p>En respondent ger svaret:</p> <p>"Det medför väldigt mycket extra tid för oss chefer att granska, påminna och följa upp. Tid som vi egentligen skulle behöva använda till utveckling av utbildning."</p> <p>Två av de tillfrågade uppger att det trots kontroller kan bli fel vilket de säger beror på den mänskliga faktorn.</p> <p>En av respondenterna beskriver även: "Frånvaro och närvaro läggs in löpande under månaden och atteras."</p> <p>Bedömningen är att kontrollen som görs av chefer och administration bör vara tillräcklig.</p> <p>90 % av de som svarat säger klart och tydligt att de gör de kontroller som sig bör. Trots denna kontroll vet vi att det smyger sig in fel och löneskulder uppstår. 2021-01-01 – 08 har 29 st. löneskulder uppstått.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 14 st. inom förskolan • 9 st. Äldreomsorg • 4 st. loF • 2 st. Funk <p>Detta tros bero på den mänskliga faktorn som kan härröra sig till t.ex. stress, personalbrist eller sjukdom</p>

Process: Budgetföljsamhet

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Process: Inköp och avtalstrohet

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
<p>Betala för varor eller tjänster</p>	<p>Attest och godkännande av fakturor i Agresso</p>	<p>Kontroll av utförda tjänster och insatser</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontrollen har riktats mot leverantörer inom funktionsnedsättningsområdet, LSS-utförare och assistansbolag.</p> <p>Vi har granskat de kontroller som görs av olika roller i samband med godkännande och attestering av LSS-fakturor i syfte att utreda:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Har vi ett arbetssätt som gör att vi kan upptäcka eventuella felaktigheter på fakturorna? •Vad kontrolleras av respektive roll i attestkedjan? •Vilka rutiner finns och är de tillräckliga? om arbetssätt finns på plats som gör att vi kan upptäcka eventuella felaktigheter på fakturorna. <p>Samtliga roller i attestkedjan har intervjuats (administratör, biståndshandläggare och chef).</p> <p>De grundkontroller som genomförs bedöms som tillräckliga för att upptäcka eventuella fel på fakturorna. Löpande dialoger sker dessutom mellan rollerna i attestkedjan och med utförare för att säkerställa korrektheten på fakturorna. Behov av skriftliga rutiner finns. Perioder av tidspress och personberoenden kan påverka kontrollerna. Assistansfakturor bedöms som komplicerade att kontrollera.</p>

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Följa upp upphandlade avtal	Kontroll av uppföljningsplaner i lokala avtal	<p>Kontroll av planer för avtalsuppföljning samt rutiner för hantering av avvikelser från avtal.</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontrollansvarig har kontrollerat om planer för avtalsuppföljning inklusive rutiner för hantering av avvikelser från avtal finns upprättade när det gäller följande två avtal: Inköp och distribution av dagligvaror till äldre och Städning av verksamhetslokaler. Interkontrollen avseende inköp och leverans av dagligvaror till äldre, har avgränsats till att omfatta hemtjänstenheterna Norra och Centrum. Internkontrollen avseende städning av verksamhetslokaler, har avgränsats till att omfatta Storforsplan 36 – 44.</p> <p>Genomförd granskning visar följande resultat</p> <p>Inköp och distribution av dagligvaror till äldre: Hur uppföljning ska genomföras regleras i ramavtalet. Skriftlig lokal rutin för uppföljning saknas dock. Möten med avtalsuppföljning genomförs oavsett minst en gång per år samt vid behov. Uppföljning genomfördes senast juni 2021.</p> <p>Städning av verksamhetslokaler: Hur uppföljning ska genomföras och hur avvikelser från avtal ska hanteras framgår av ramavtal. Avropsavtal saknas dock, så även skriftliga lokala rutiner för uppföljning. Uppföljning av städning genomförs månatligen och vid behov (ett enklare uppföljningsprotokoll utarbetas månatligen).</p>
Inköp med First Card	Redovisning av kvitton	<p>Kontroll av bifogade kvitton</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontroll av inköp gjorda med First Card med avseende på</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal kvitton per affär, vad har köpts och var • Har fakturor kvitton bifogade i Agresso <p>Beskrivning resultat:</p> <p>Antal kontrollerade förekomster:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 51 st fakturor <p>Andel godkända:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 47 st fakturor har bifogade kvitton (92%) <p>De tre vanligaste ställen man handlar på är Coop (15 st), Clas Olson (14 st) och Ica (8 st). Det som köpts är t.ex. fika och förbrukningsmaterial.</p> <p>Majoriteten av fakturorna hade bifogade kvitton (92%). Det som köpts in är inte akuta inköp i tjänsten. Mycket kan beställas i inköpssystemet. Representationsreglerna följs inte helt och hållet. Regeln att chefs egna utlägg ska attesteras av överordnad attestant följs ej heller helt och hållet. Inköp har i vissa fall skett långt från arbetsplatsen.</p>

Process: Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
<p>Utbilda och informera om informationssäkerhet och dataskydd</p>	<p>Genomförande av e-utbildningar</p>	<p>Kontroll av antal och andel genomförda e-utbildningar i respektive verksamhetsområde</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p><i>Kontrollen har omfattat:</i> Antal anställda (enbart tillsvidareanställda) Antal medarbetare som genomfört båda e-utbildningarna Antal medarbetare som genomfört endast en av e-utbildningarna Antal medarbetare som inte genomfört någon av utbildningarna.</p> <p><i>Antal kontrollerade förekomster:</i> Förskolan – sex enheter – 459 medarbetare (en enhet svarade inte) IOF – sex enheter – 208 medarbetare Äldreomsorgen – åtta enheter – 262 medarbetare (två enheter svarade inte) Funktionsnedsättning – sex enheter – 214 medarbetare</p> <p><i>Andel godkända:</i> Andel medarbetare som genomfört båda e-utbildningarna inom de fyra verksamhetsområdena var 39 procent. Ingen av de granskade enheterna uppfyller en andel om 100 procent där alla medarbetare har genomfört båda e-utbildningarna. En enhet har dock uppnått 98 procent.</p>